

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับ พ.ศ. 2567)

หลักสูตรการทอผ้าไหมลายโฮลประยุกต์ จำนวน 40 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปราสาท

ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566 มาตรา 9 การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตนครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ที่มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2579) : ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้าน แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. 2566 - 2570) : ประเด็น ที่ 2 พัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับการศึกษาตามระดับคุณวุฒิการศึกษาผ่านระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้งการศึกษาในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย

การจัดกิจกรรมฝึกออาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย พลาด ขาด โอกาสให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้ความสามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปราสาท ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาอาชีพในชุมชน จึงได้จัดทำหลักสูตรการทอผ้าไหมลายโฮลประยุกต์ขึ้น

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะในการทอผ้าไหมลายโฮลประยุกต์สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน หรือประกอบอาชีพได้

เป้าหมาย ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลาจำนวน 40 ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน 15 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน 25 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าไหมลายโฮลประยุกต์	1.สรุปสาระสำคัญของความเป็นมา 2. อธิบายและเปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่างของกระบวนการผลิตและรูปแบบการผลิตผ้าไหม 3. อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมได้	1. ประวัติความเป็นมา 2. กระบวนการและรูปแบบการทอผ้าไหม 3. ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม	1.ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ 2.ผู้เรียนและวิทยากรร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับ	2 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง	5 ชั่วโมง
2	1.การเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบ 2.การฟอกไหม 3.การการกักไหมและการแกว่งไหม	1. อธิบายขั้นตอนของการเตรียมเส้นไหมเบื้องต้นสำหรับการทอผ้าไหมได้ 2. อธิบายและเลือกเส้นไหมให้เหมาะสมกับการทอผ้าไหมแต่ละประเภทได้ 3. อธิบายส่วนประกอบและวัตถุดิบที่ใช้สำหรับทอผ้าไหมได้ 4. อธิบายวัตถุประสงค์ของการฟอกไหมได้ 5. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับฟอกไหมได้ 6. อธิบายขั้นตอนการฟอกไหมได้	1.ขั้นตอนในการเตรียมเส้นไหมสำหรับการทอ 2.การเลือกเส้นไหม 3. วัตถุดิบและส่วนประกอบ 4. วัตถุประสงค์ของการฟอกไหม 5.วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม 6.ขั้นตอนการฟอก 7.ข้อควรระวังในการฟอกไหม 8.จุดประสงค์ของการการกักไหมและการแกว่งไหม 9. วัสดุและอุปกรณ์ 10. วิธีการการกักไหมและการแกว่งไหม	1.วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ	2 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง	5 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
		อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการฟอกไหมได้ 7. อธิบายวัตถุประสงค์ของการทักไหมและการแกว่งไหมได้ 8. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับทักไหมและการแกว่งไหมได้ 9. อธิบายขั้นตอนการทักไหมและการแกว่งไหมได้ 10. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการทักไหมและการแกว่งไหมได้	11. ข้อควรระวังในการทักไหมและการแกว่งไหม				
3	1. การเตรียมเส้นไหมพุ่งและไหมยืน 2. การคันเส้นไหม 3. การมัดหมี่	1. อธิบายขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมพุ่งและไหมยืนได้ 2. สามารถออกแบบลวดลายสำหรับการทอผ้าไหมได้ 3. อธิบายเกี่ยวกับการร้อยหลอดเล็กได้ 4. อธิบายวัตถุประสงค์ของการคันไหมได้ 5. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับคันไหมได้ 6. อธิบายวิธีการและขั้นตอนการคันไหมได้ 7. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการคันไหมได้	1. ขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมพุ่งและไหมยืน 2. การออกแบบลวดลาย 3. การร้อยหลอดเล็กเป็นพวง 4. จุดประสงค์ของการคันไหม 5. วัสดุและอุปกรณ์ 6. วิธีการคันไหม 7. ข้อควรระวังในการคันไหม 8. วิธีการมัด/ขั้นตอน/การย้อมสี 9. ข้อควรระวังในการมัด	1. วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ	2 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง	5 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
		8. สามารถบอกวัสดุเกี่ยวกับการมัดหมี่ได้ 9. สามารถบอกวิธีการมัด/ขั้นตอนและการย้อมสีไหมได้ 10. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการมัดหมี่ได้ 11. อธิบายหลักการตรวจสอบความถูกต้องของลวดลายได้	10. การตรวจสอบความถูกต้องของลวดลาย				
4	1.การม้วน/ปั่นไหม 2.การกรอเส้นด้ายไหมยืน/ไหมพุ่ง 3.การเก็บและถักตะกรอ	1. อธิบายจุดประสงค์ของการม้วน/ปั่นได้ 2. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์เกี่ยวกับการม้วน/ปั่นไหมได้ 3. อธิบายวิธีการ/ขั้นตอนการม้วน/ปั่นไหมได้ 4. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการม้วน/ปั่นได้. อธิบายจุดประสงค์ของการกรอเส้นไหมยืน /ไหมพุ่งได้ 5. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์เกี่ยวกับการกรอเส้นไหมได้ 6. อธิบายวิธีการ/ขั้นตอนการกรอเส้นไหมได้ 7. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการกรอเส้นไหมได้ไหมได้	1. จุดประสงค์ของการม้วน/ปั่นไหม 2. วัสดุและอุปกรณ์ 3. วิธีการม้วน/ปั่นไหม 4. ข้อควรระวังในการม้วน/ปั่นไหม 5. จุดประสงค์ของการกรอ 6. วัสดุและอุปกรณ์ 7. วิธี/ขั้นตอนการกรอ 8. ข้อควรระวังในการกรอไหม 9. จุดประสงค์ของการเก็บและถักตะกรอ 10. วัสดุและอุปกรณ์ 11. วิธี/ขั้นตอนการเก็บตะกรอ 12. ข้อควรระวังในการเก็บตะกรอ	1.วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ	2 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง	5 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
		8. อธิบายจุดประสงค์ของการเก็บตะกรอได้ 9. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์เกี่ยวกับการเก็บตะกรอได้ 10. อธิบายวิธีการ/ขั้นตอนการเก็บตะกรอได้ 11. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการเก็บตะกรอ					
5	1.การทอผ้าไหมลายโฮลประยุกต์	1.อธิบายขั้นตอนของการทอเป็นผืนผ้าได้ 2.เตรียมกีก่อนทอผ้าไหมได้ถูกต้องและเหมาะสม 3.นำหลอดเส้นไหมพุ่งใส่กระสวยได้ถูกต้อง 4.เหยียบตะกรอสำหรับการทอผ้าไหมได้ 5. พุ่งกระสวยขณะทอผ้าไหมได้ถูกต้องและเหมาะสม 6.จัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้าขณะทอได้ถูกต้องและเหมาะสม 7.กระแทกฟืมในขณะที่ทอได้ถูกต้องและเหมาะสม 8.ชิงหน้าผ้าในขณะที่ทอให้ตั้งได้พอเหมาะ 9.ต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่งเมื่อเส้นไหมยืนและไหมพุ่งขาดขณะทอได้ถูกต้องและเหมาะสม	1.ขั้นตอนการทอ 2. การเตรียมกีก 3.การนำหลอดพุ่งใส่กระสวย 4.การเหยียบตะกรอ 5.การพุ่งกระสวย 6.การจัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้า 7.การกระแทกฟืม 8.การชิงหน้าผ้าให้ตั้ง 9.การต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่งเมื่อเส้นไหมขาด 10.การปรับและปล่อยเส้นไหมยืน 11.การทิวเส้นไหมขณะทอ 12.การเก็บกีกเมื่อหยุดพักการทอ	1.วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ	5 ชั่วโมง	10 ชั่วโมง	5 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
		10.ปรับและปล่อยเส้นไหมยีนขณะทอได้เหมาะสม 11.ทอเส้นไหมยีนได้เหมาะสม 12.เก็บกักเมื่อต้องการหยุดพักการทอได้ถูกต้องและเหมาะสม					
6	1.การตลาด ต้นทุนและการบริหารจัดการ การส่งเสริมการผลิต - จำหน่ายสินค้าออนไลน์	1.เพื่อให้ผู้เรียนกำหนดราคาขายได้ 2.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถขายสินค้าผ่านออนไลน์	1.การตลาด ต้นทุนการทอผ้าไหม 2.การบริหารจัดการ การส่งเสริมการผลิต - การจำหน่าย สินค้าผ่านออนไลน์	1.วิทยากรบรรยายให้ความรู้ การตลาดและยกตัวอย่างต้นทุนการทอผ้าไหมลายโฮลประยุกต์ 2.วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าผ่านออนไลน์ และช่องทางต่างๆ 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ	2 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง	5 ชั่วโมง
รวม					15 ชั่วโมง	25 ชั่วโมง	40 ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสาร/ใบความรู้/แผ่นพับ เรื่อง การทอผ้าไหมลายโฮลประยุกต์
2. ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้
3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ
2. การตรวจชิ้นงาน/ผลงาน

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.2545 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.
2554 (ข้อ 9) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ ผู้เสนอหลักสูตร

(นางกานต์สินี ขบวนดี)

หัวหน้างานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายประสพ เฉลียวไว)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ ผู้เสนอหลักสูตร

(นางอรสา สุภารี)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปราสาท
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปราสาท

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยากร.....
 หลักสูตร.....การทอผ้าไหมลายโฮลประยุกต์.....จำนวน40.....ชั่วโมง
 ระหว่างวันที่เวลาเรียน น.
 สถานที่จัดการเรียน.....

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่ เวลา.....	1. ประวัติความเป็นมา 2. กระบวนการและรูปแบบการทอผ้าไหม 3. ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม	1.ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ 2.ผู้เรียนและวิทยากรร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับ	ทฤษฎี.....ชั่วโมง ปฏิบัติ.....ชั่วโมง
วันที่ เวลา.....	1.ขั้นตอนในการเตรียมเส้นไหมสำหรับการทอ 2.การเลือกเส้นไหม 3.วัตถุดิบและส่วนประกอบ 4.วัตถุประสงค์ของการฟอกไหม 5.วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม 6.ขั้นตอนการฟอก 7.ข้อควรระวังในการฟอกไหม 8.จุดประสงค์ของการการกักไหมและการแกว่งไหม 9.วัสดุและอุปกรณ์ 10. วิธีการการกักไหมและการแกว่งไหม 11.ข้อควรระวังในการกักไหมและการแกว่งไหม	1.วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ 2.ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ	ทฤษฎี.....ชั่วโมง ปฏิบัติ.....ชั่วโมง

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่ เวลา.....	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมพุ่งและไหมยืน 2. การออกแบบลวดลาย 3. การร้อยหลอดเล็กเป็นพวง 4. จุดประสงค์ของการคั่นไหม 5. วัสดุและอุปกรณ์ 6. วิธีการคั่นไหม 7. ข้อควรระวังในการคั่นไหม 8. วิธีการมัด/ขั้นตอน/การย้อมสี 9. ข้อควรระวังในการมัด 10. การตรวจสอบความถูกต้องของลวดลาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ 	ทฤษฎี..... ชั่วโมง ปฏิบัติ..... ชั่วโมง
วันที่ เวลา.....	<ol style="list-style-type: none"> 1. จุดประสงค์ของการม้วน/ปั่นไหม 2. วัสดุและอุปกรณ์ 3. วิธีการม้วน/ปั่นไหม 4. ข้อควรระวังในการม้วน/ปั่นไหม 5. จุดประสงค์ของการกรอ 6. วัสดุและอุปกรณ์ 7. วิธี/ขั้นตอนการกรอ 8. ข้อควรระวังในการกรอไหม 9. จุดประสงค์ของการเก็บและถักตะกรอ 10. วัสดุและอุปกรณ์ 11. วิธี/ขั้นตอนการเก็บตะกรอ 12. ข้อควรระวังในการเก็บตะกรอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ 	ทฤษฎี..... ชั่วโมง ปฏิบัติ..... ชั่วโมง

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่ เวลา.....	1.ขั้นตอนการทอ 2. การเตรียมกี่ 3.การนำหลอดฟุ้งใส่กระสวย 4.การเหยียบตะกอ 5.การฟุ้งกระสวย 6.การจัดลวดลายและแต่งริมขอบ 7.การกระแทกฟิม 8.การชิงหน้าผ้าให้ตึง 9.การต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหม ฟุ้งเมื่อเส้นไหมขาด 10.การปรับและปล่อยเส้นไหมยืน 11.การหวีเส้นยืนขณะทอ 12.การเก็บกึ่งเมื่อหยุดพักการทอ	1.วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติ 2.ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความ ชำนาญ	ทฤษฎี.....ชั่วโมง ปฏิบัติ.....ชั่วโมง
วันที่ เวลา.....	1.การตลาด ต้นทุนการทอผ้าไหม 2.การบริหารจัดการ การส่งเสริม การผลิต - การจำหน่าย สินค้าผ่าน ออนไลน์	1.วิทยากรบรรยายให้ความรู้ การตลาดและยกตัวอย่างต้นทุน การทอผ้าไหมลายโฮล ประยุกต์ 2.วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติ เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้า ผ่านออนไลน์และช่องทางต่างๆ 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความ ชำนาญ	ทฤษฎี.....ชั่วโมง ปฏิบัติ.....ชั่วโมง

ลงชื่อ.....ครู.....
(.....)

ลงชื่อ.....วิทยากร.....
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน.....
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ.....
(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....